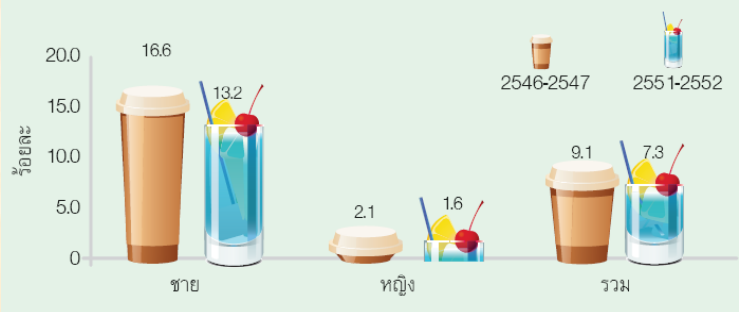

1. อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับอันตราย

อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตราย เป็นเครื่องบ่งชี้พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดโรคและอุบัติเหตุ ในที่นี้ระดับอันตราย หมายถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระดับที่เสี่ยงต่อสุขภาพ ระดับปานกลางขึ้นไป (ผู้ชายดื่ม ≥ 41 กรัม/วัน ผู้หญิงดื่ม ≥ 21 กรัมต่อวัน เฉลี่ยทั้งปี) โดยในปี 2551-2552 พบว่าผู้ชายอายุ 15 ปีขึ้นไป ดื่มในระดับเสี่ยงปานกลางขึ้นไป ร้อยละ 13.2 ผู้หญิงร้อยละ 1.6 เฉลี่ยเป็นร้อยละ 7.3 (ภาพที่ 1)

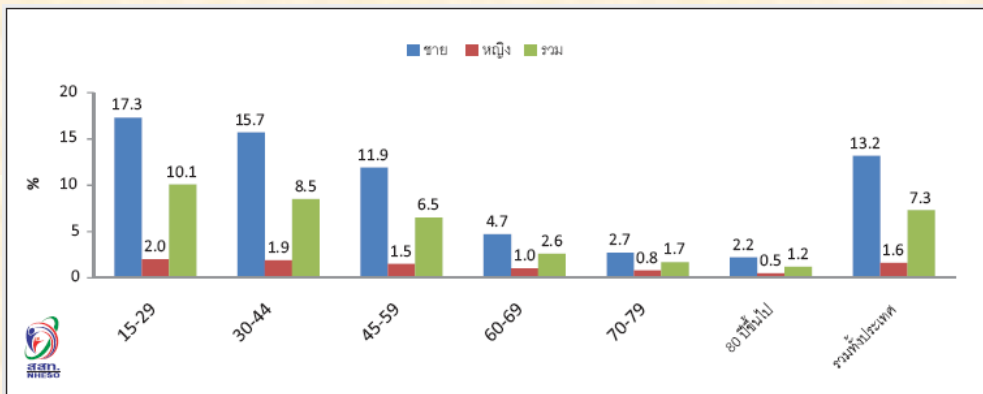
ภาพที่ 1 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับอันตราย ปี 2546-2547 และปี 2551-2552

ร้อยละของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายต่อวัน พ.ศ. 2546-2547 และ พ.ศ. 2551-2552

กลุ่มอายุที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับเสี่ยงปานกลางขึ้นไป มากที่สุดคืออายุ 15-29 ปี (ร้อยละ 10.1) รองลงมาคืออายุ 30-44 ปี (ร้อยละ 8.5) และอายุ 45-59 ปี (ร้อยละ 6.5) ตามลำดับ (ภาพที่ 2) จะเห็นว่า การดื่มในระดับที่เสี่ยงต่อสุขภาพ ลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 2 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับอันตราย จำแนกตามเพศและอายุ ปี 2551-2552

ภาพที่ 3 อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับอันตราย จำแนกตามเพศและภาค ปี 2551-2552

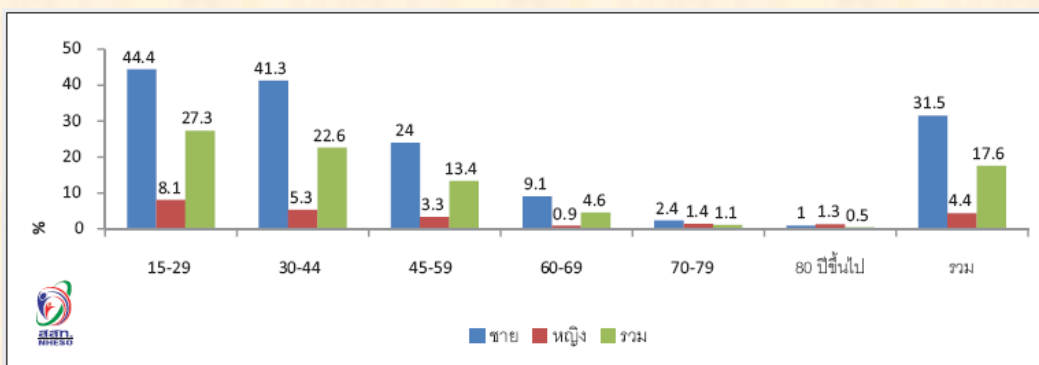
ที่มา ภาพที่ 1-5: ข้อมูลจากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4, สำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย

หมายเหตุ ภาพที่ 1 จาก รายงานสุขภาพคนไทย 2554 ภาพที่ 2-5 จาก รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4

ภาคเหนือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับเสี่ยงปานกลางขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 11.2) รองลงมาคือภาคกลาง และกรุงเทพฯ ตามลำดับ (ภาพที่ 3)

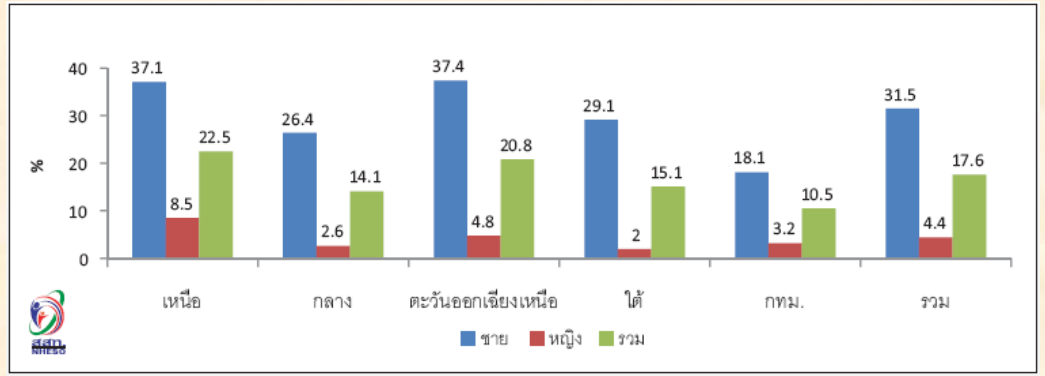
ร้อยละของคนที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักในครั้งเดียวในรอบปี (เบียร์ >6 กระป๋อง หรือ เหล้าผสมโซดา ≥ 5 แก้ว หรือไวน์ >5 แก้ว) เท่ากับร้อยละ 31.5 ในชาย และร้อยละ 4.4 ในหญิง โดยอายุ 15-29 ปี เคยดื่มหนักในครั้งเดียวถึงร้อยละ 27.3 (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 ร้อยละของผู้เคยดื่มอย่างหนักในครั้งเดียวในรอบปี จำแนกตามเพศและอายุ ปี 2551-2552

ภาพที่ 5 ร้อยละของผู้เคยดื่มอย่างหนักในครั้งเดียวในรอบปี จำแนกตามเพศและภาค ปี 2551-2552

ร้อยละของคนที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักในครั้งเดียวในรอบปี สูงที่สุดที่ภาคเหนือ (ร้อยละ 22.5) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 20.8) และภาคใต้ (ร้อยละ 15.1) ตามลำดับ (ภาพที่ 5)

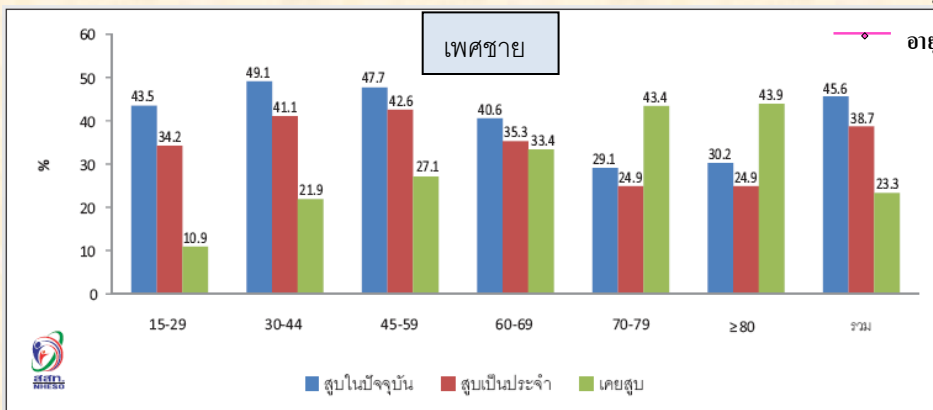
2. อัตราการสูบบุหรี่

อัตราการสูบบุหรี่ เป็นเรื่องชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง ที่ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยและการตายจากหลายโรค โดยอัตราการสูบบุหรี่ในปี 2551-2552 เท่ากับร้อยละ 45.6 ในชาย และร้อยละ 2.9 ในหญิง เฉลี่ยร้อยละ 23.7 (ภาพที่ 6)

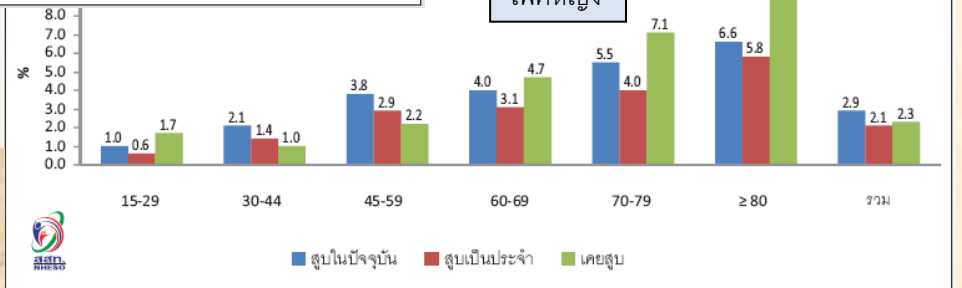
เมื่อพิจารณาแนวโน้มการสูบบุหรี่ของกลุ่มอายุต่างๆ พบว่า แนวโน้มของการสูบบุหรี่ของกลุ่มอายุ 15-18 ปี เริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี 2550 โดยเพิ่มจากร้อยละ 6.58 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 9.21 ในปี 2554 (ภาพที่ 7)

ร้อยละของผู้สูบบุหรี่ในปัจจุบันและสูบบุหรี่เป็นประจำ ในเพศชาย สูงสุดในกลุ่มอายุ 30-44 ปี และ 45-59 ปี ในขณะที่ผู้เคยสูบบุหรี่เป็นประจำกลุ่มอายุ 70 ปีขึ้นไป (เกินร้อยละ 40) (ภาพที่ 8) ในขณะที่เพศหญิง การสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มอายุ 70 ปีขึ้นไป (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 8 ร้อยละการสูบบุหรี่ในปัจจุบัน สูบบุหรี่เป็นประจำ และเคยสูบบุหรี่ จำแนกตามอายุ ในเพศชาย ปี 2551-2552

ภาพที่ 9 ร้อยละการสูบบุหรี่ในปัจจุบัน สูบบุหรี่เป็นประจำ และเคยสูบบุหรี่ จำแนกตามอายุ ในเพศหญิง ปี 2551-2552

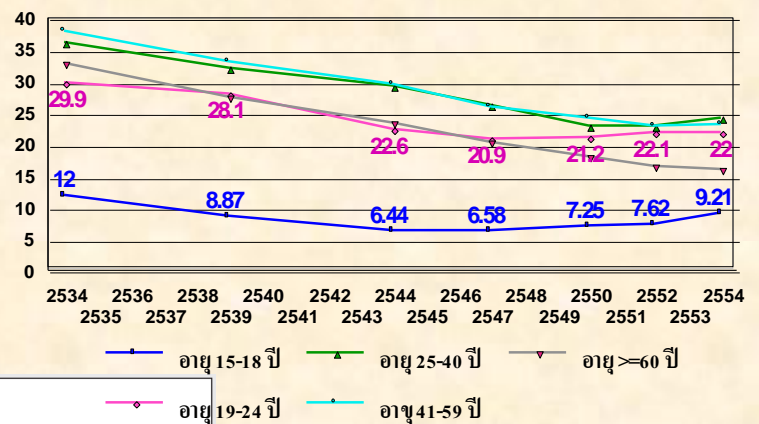

ภาพที่ 6 อัตราการสูบบุหรี่ ปี 2546-2547 และปี 2551-2552

ภาพที่ 7 อัตราการสูบบุหรี่ จำแนกตามอายุ ปี 2534-2554

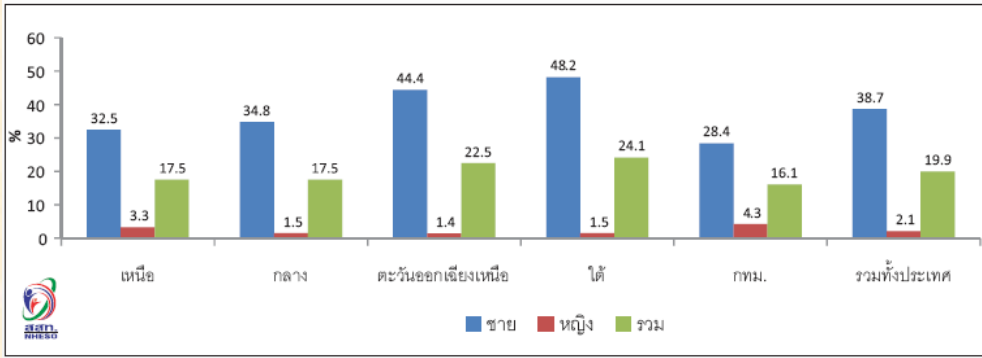
อัตราการสูบบุหรี่ (ร้อยละ)

ที่มา ภาพที่ 6 และ 8-13: ข้อมูลจากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4, สำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย ภาพที่ 7: ข้อมูลจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ และการสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุรา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ ภาพที่ 6 จาก รายงานสุขภาพคนไทย 2554 ภาพที่ 8-13 จาก รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4

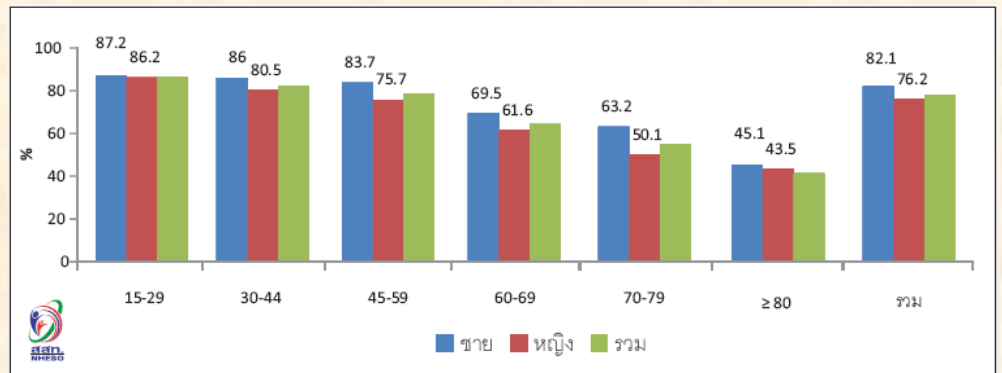
ภาพที่ 10 ร้อยละการสูบบุหรี่เป็นประจำ จำแนกตามเพศและภาค ปี 2551-2552

อัตราการสูบบุหรี่เป็นประจำ โดยเฉลี่ย เท่ากับร้อยละ 19.9 เป็นเพศชาย ร้อยละ 38.7 เพศหญิง ร้อยละ 2.1 โดยมีอัตราสูงสุดที่ภาคใต้ (ร้อยละ 24.1) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 22.5) ตามลำดับ (ภาพที่ 10)

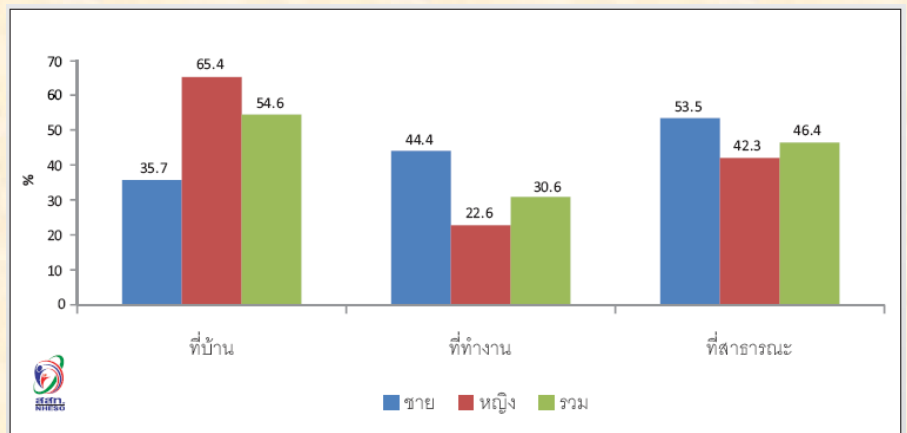
การได้รับควันบุหรี่มือสองจากผู้อื่น ใน 30 วันที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้เป็นผู้สูบบุหรี่ในปัจจุบัน ในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 78 โดยเพศชายและหญิงมีร้อยละที่ได้รับควันบุหรี่มือสองที่ใกล้เคียงกัน และกลุ่มอายุ 15-29 ปี ได้รับควันบุหรี่มือสองมากที่สุด (ร้อยละ 86.6) โดยโอกาสในการได้รับควันบุหรี่มือสอง ลดลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 ร้อยละของการได้รับควันบุหรี่จากผู้อื่น ใน 30 วันที่ผ่านมา ของกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ในปัจจุบัน ปี 2551-2552

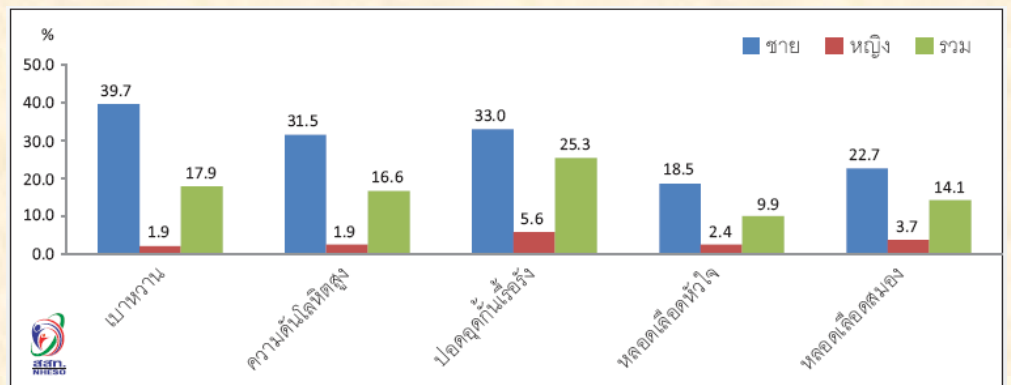
สำหรับสถานที่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสอง พบว่าเพศชาย ส่วนใหญ่ได้รับในที่สาธารณะ (ร้อยละ 53.5) รองลงมาคือที่ทำงาน ในขณะที่เพศหญิง ส่วนใหญ่ได้รับที่บ้าน (ร้อยละ 65.4) รองลงมาคือ ที่สาธารณะ (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 12 ร้อยละของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองของอายุ 15 ปีขึ้นไป จากสถานที่ต่างๆ จำแนกตามเพศ ปี 2551-2552

สำหรับร้อยละของการสูบบุหรี่เป็นประจำ ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง พบว่าผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง สูบบุหรี่เป็นประจำมากที่สุด (ร้อยละ 25.3) ผู้ป่วยโรคเบาหวาน สูบบุหรี่เป็นประจำ ร้อยละ 17.9 ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง สูบบุหรี่เป็นประจำ ร้อยละ 16.6 เป็นต้น (ภาพที่ 13) แสดงให้เห็นว่า แม้แต่ผู้ป่วยด้วยโรคที่ควรจะงดสูบบุหรี่ ก็ยังมีอัตราการสูบบุหรี่ในอัตราที่ค่อนข้างสูง

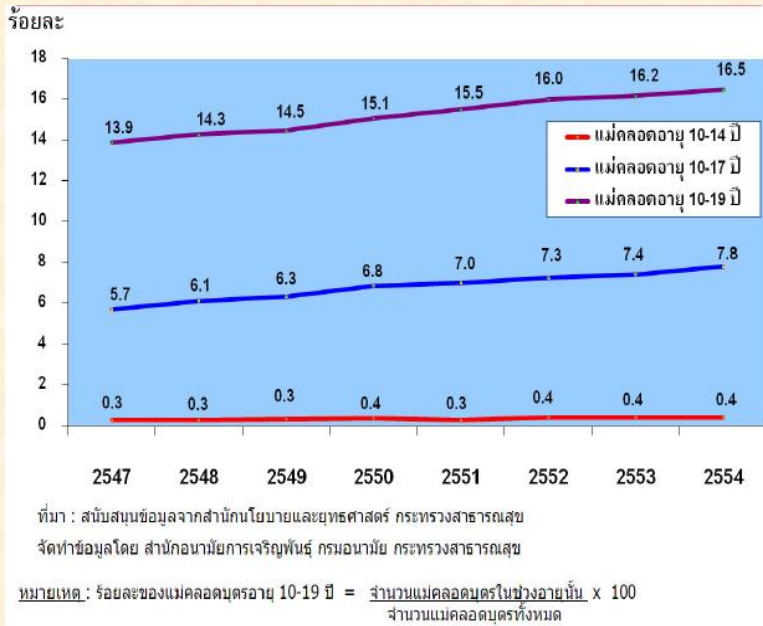
ภาพที่ 13 ร้อยละของการสูบบุหรี่เป็นประจำ ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ปี 2551-2552

หมายเหตุ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหลอดเลือดหัวใจ หมายถึงประวัติที่เคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ส่วนโรคหลอดเลือดสมอง เป็นประวัติที่เคยมีอาการเป็นอัมพฤกษ์ หรืออัมพาต

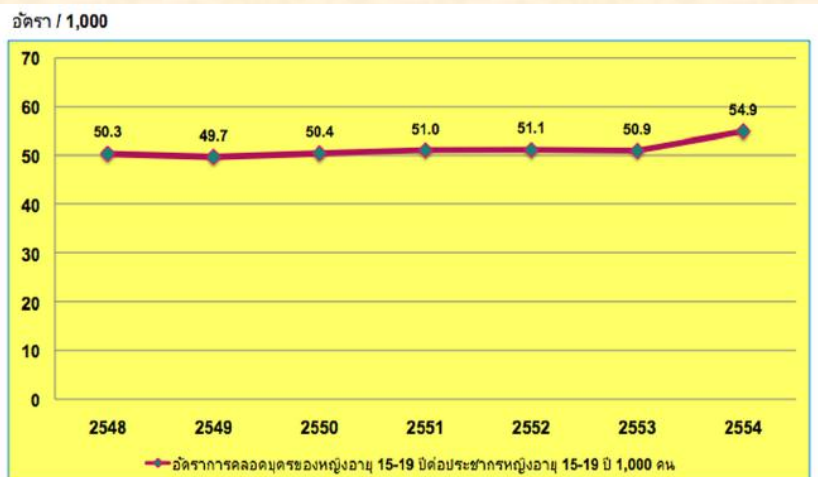
3. อัตราแม่วัยรุ่น

ภาพที่ 14 ร้อยละของแม่คลอดบุตร ที่มีอายุ 10-19 ปี ปี 2547-2554

อัตราแม่วัยรุ่น เป็นเครื่องสะท้อนสถานการณ์ การตั้งครรภ์และการคลอดของวัยรุ่น ซึ่งมาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลการตั้งครรภ์ในปัจจุบัน ยังไม่มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ จึงนำเสนอข้อมูลการคลอดแทน โดยร้อยละของหญิงคลอดบุตร ที่มีอายุ 10-19 ปี ต่อหญิงคลอดทั้งหมด เท่ากับ ร้อยละ 16.5 ของการคลอดทั้งหมด ในปี 2554 โดยมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับร้อยละของหญิงคลอดอายุ 10-17 ปี ที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.8 ในปี 2554 (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 15 อัตราการคลอดบุตรของหญิงอายุ 15-19 ปี ปี 2548-2554

สำหรับอัตราการคลอดบุตรของหญิงอายุ 15-19 ปี (หญิงอายุ 15-19 ปีที่คลอดบุตร ต่อหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน) พบว่ามีอัตราอยู่ที่ 54.9 ต่อหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน หรือหมายความว่า หญิงอายุ 15-19 ปี มีการคลอดบุตร ร้อยละ 5.5 ในแต่ละปี และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในปี 2554 (ภาพที่ 15)

หมายเหตุ ภาพที่ 14-16 จาก Fact sheet กรมอนามัย ฉบับที่ 1 กรกฎาคม 2555 เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ภาพที่ 16 อัตราการคลอดบุตรของหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน ใน 17 ประเทศ

เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ จะพบว่า ประเทศไทย มีอัตราการคลอดบุตรของหญิงอายุ 15-19 ปี ที่สูงกว่าหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน และสูงกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว (ภาพที่ 16) สะท้อนให้เห็นว่าปัญหานี้ เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องการการเฝ้าระวัง และป้องกันอย่างจริงจัง เนื่องจากเป็นปัญหาทั้งทางด้านสาธารณสุข และทางด้านสังคม